

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Факультет № 6**

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни «Банківська система»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробники:

Доцент кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 ХНУВС, к.ю.н., доцент Коробцова Д.В.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н, професор Ларіна Т.Ф.
2. Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін факультету №2 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.е.н, доцент Павленко Н.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1. Банківська система та її елементи.	16	4	4	-	-	8	
Тема № 2. Національний банк України.	16	4	4	-	-	8	
Тема № 3. Операції центрального банку.	16	4	4	-	-	8	
Тема № 4 Аналіз банківської діяльності. Облік і аудит у банку.	16	4	4	-	-	8	
Тема № 5. Фінансова стабільність банківської системи.	16	4	4	-	-	8	
Тема № 6. Банківські системи провідних зарубіжних країн.	20	4	4	-	-	12	
Тема № 7. Світова банківська система та Україна.	20	4	4	-	-	12	
Всього за семестр № 6:	120	28	28	-	-	64	Залік

**1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1. Банківська система та її елементи	16	2	2	-	-	12	
Тема № 2. Національний банк України	16	2	2	-	-	12	
Тема № 3. Операції центрального банку	16	2	2	-	-	12	
Тема № 4 Аналіз банківської діяльності. Облік і аудит у банку	12	-	-	-	-	12	
Тема № 5. Фінансова стабільність банківської системи	12	-	-	-	-	12	
Тема № 6. Банківські системи провідних зарубіжних країн	24	-	-	-	-	24	
Тема № 7. Світова банківська система та Україна	24	-	-	-	-	24	
Всього за семестр № 6:	120	6	6	-	-	108	Залік

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема № 1. Банківська система та її елементи

Семінарське заняття № 1: Банківська система України та її елементи

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Теоретичні основи функціонування банківської системи.
2. Історія розвитку банків і трансформація їхньої ролі в системі ринкової інфраструктури.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого питання необхідно звернути увагу на основні доктринальні погляди у сфері функціонування банківської системи. Варто звернути увагу на поняття банківської системи.

Розглядаючи друге питання необхідно звернути увагу на історичний аспект розвитку банківництва в Україні та світі. Потрібно окремо розглянути роль банків у міжнародній та національних економіках.

Додаткові питання:

1. Банківська система України: сучасний стан і перспективи розвитку.
2. Роль банківської системи в економічному розвитку країни.

Теми рефератів:

1. Особливості виникнення банківської діяльності.
2. Визначення, цілі і напрями розвитку вітчизняної банківської системи.

Семінарське заняття № 2: Банківська система України та її елементи

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Еволюція поглядів на економічну роль банківництва.
2. Структура банківської системи.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого питання необхідно розкрити суть поглядів на економічну роль банківництва у різні етапи розвитку суспільства.

Розглядаючи друге питання варто надати визначення структури банківської системи. Розкрити її основні елементи.

Додаткові питання:

1. Порівняльна характеристика одно- та дворівневої банківських систем на прикладах різних країн.
2. Особливості побудови банківських систем у різних країнах.

Теми рефератів:

1. Функції сучасних банків.
2. Проблеми та перспективи розвитку вітчизняної банківської системи.
3. Визначення рівня розвитку банківської системи України та країн Європи.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 2. Національний банк України

Семінарське заняття № 1: Національний банк України

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Основні функції Національного банку України.
2. Правові основи діяльності НБУ.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого питання необхідно охарактеризувати основні функції Національного банку України визначені у законодавстві.

Розглядаючи друге питання потрібно визначити основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність НБУ та визначити основні правові основи діяльності НБУ.

Додаткові питання:

1. Статті кошторису НБУ.
2. Характеристика суб'єктів кошторисної відповідальності.

Теми рефератів:

1. Становлення та розвиток банківської системи України
2. Національний банк України, його установи, філії, представництва в Україні та представництва за її межами.

Семінарське заняття № 2: Національний банк України

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Організаційна структура Національного банку України.
2. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого питання необхідно охарактеризувати організаційну структуру Національного банку України та визначити основні її елементи.

Розглядаючи друге питання потрібно враховувати, що Національний банк України у своїй діяльності підзвітний Президенту України і Верховній Раді України в межах їх конституційних повноважень (статті 85, 106 Конституції України).

Додаткові питання:

1. НБУ як касовий та розрахунковий центр держави.
2. Склад, порядок формування та повноваження Правління Національного банку України.

Теми рефератів:

1. Характеристика діяльності Ради НБУ.
2. Правління НБУ: правові засади здійснення діяльності.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 3. Операції центрального банку

Семінарське заняття № 1: Операції центрального банку

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Статус та основні функції центрального банку.
2. Операції центрального банку.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно визначити правовий статус та надати характеристику та визначення основних функцій центрального банку.

Розглядаючи друге питання потрібно надати характеристику основних операцій центрального банку.

Додаткові питання:

1. Виникнення та монопольні функції центральних банків у різних країнах.
2. Діалектика розвитку Національного банку України згідно діючого законодавства.
3. Організаційна та функціональна структури управління Національним банком України.

Теми рефератів:

1. Становлення та розвиток центральних банків у Європі.
2. Діалектика розвитку НБУ.

Семінарське заняття № 2: Операції центрального банку

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Грошово-кредитна політика, механізм та інструменти її реалізації.
2. Валютна політика.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно надати визначення грошово-кредитній політиці. Надати характеристику основним інструментам її реалізації. Охарактеризувати механізм реалізації грошово-кредитної політики.

Розглядаючи друге питання потрібно надати визначення валютної політики. Визначити основні повноваження державних органів у формуванні та здійсненні державної валютної політики.

Додаткові питання:

1. Зміст ГКП центрального банку, її місце і роль в державному регулюванні економіки.
2. Приклади використання інструментарію ГКП в економічних процесах.
3. Регулювання НБУ поточних валютних операцій та операцій, що пов'язані з рухом капіталу.

Теми рефератів:

1. Грошово-кредитна політика НБУ в поточному році.
2. Валютні операції: правове регулювання.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 4. Аналіз банківської діяльності. Облік і аудит у банку

Семінарське заняття № 1: Аналіз банківської діяльності. Облік і аудит у банку

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Аналіз капіталу банку.
2. Нагляд за діяльністю банків НБУ.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно з'ясувати практичні основи аналізу та оцінки капіталу банку. Охарактеризувати облік і звітність за міжнародними стандартами (МСБО).

Розглядаючи друге питання необхідно надати характеристику основних видів нагляду за діяльністю. Банків НБУ. Окремо охарактеризувати виїзний та безвиїзний нагляд.

Додаткові питання:

1. Облік і звітність за міжнародними стандартами (МСБО).
2. Планові виїзні перевірки банків.

Теми рефератів:

1. Інституційна побудова органів банківського регулювання.

Семінарське заняття № 2: Аналіз банківської діяльності. Облік і аудит у банку

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Заходи впливу НБУ на комерційні банки.
2. Загальні принципи обліку коштів клієнтів банку.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання потрібно надати детальну характеристику всім заходам впливу НБУ на комерційні банки.

Розглядаючи друге питання потрібно дати визначення обліку. Дати загальну характеристику обліку номіналу депозиту та обліку процентів за депозитами.

Додаткові питання:

1. Організація процесу вступного контролю в системі НБУ.
2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.

Теми рефератів:

1. Індикативні методи банківського регулювання.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>

2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с

3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); за ред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.

4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 5. Фінансова стабільність банківської системи

Семінарське заняття № 1: Фінансова стабільність банківської системи

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Сутність та принципи класифікації банківських ризиків.
2. Механізм розрахунку системного ризику.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно надати визначення банківського ризику. Класифікувати банківські ризики за основними ознаками. Звернути увагу на принципи класифікації банківських ризиків.

Під час розкриття другого питання необхідно надати характеристику основним підходам до системи розрахунку системного ризику та дослідити механізм розрахунку системного ризику.

Додаткові питання:

1. Управління ризиками банківської діяльності.
2. Стратегії та методи управління ліквідністю в банку.

Теми рефератів:

1. Фінансові результати комерційного банку та шляхи їх збільшення.
2. Основні підходи до визначення та класифікації банківських ризиків.

Семінарське заняття № 2: Фінансова стабільність банківської системи

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Антикризова програма для банків в сучасних умовах.
2. Чинники впливу на фінансову стабільність у банківській системі.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання потрібно звернути увагу на основні підходи до проведення антикризової програми для банків на державному та локальному рівнях.

Розглядаючи друге питання потрібно визначити класифікацію чинників впливу на фінансову стабільність банків. Назвати основні методи управління фінансовою стабільністю у банківській системі.

Додаткові питання:

1. Фінансова стійкість банку, методи її оцінки та зміцнення.
2. Забезпечення фінансової стабільності банків України.

Теми рефератів:

1. Антикризове управління у банку.
2. Антикризові заходи для мінімізації ризиків для економіки і фінансового сектору.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 6. Банківські системи провідних зарубіжних країн**Семінарське заняття № 1: Банківські системи провідних зарубіжних країн**

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Банківська система у США.
2. Банківська система у Великобританії.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого та другого питання необхідно структурно охарактеризувати банківську систему США та надати пояснення щодо функціонування окремих елементів. Структурно охарактеризувати банківську систему Великобританії та надати пояснення щодо функціонування окремих елементів.

Додаткові питання:

1. Загальна характеристика банківської системи країн ЄС.
2. Історичні передумови виникнення банківської системи у США.

Теми рефератів:

1. Порівняльна характеристика банківських системи країн Центральної та Східної Європи (на прикладі 6-7 країн).
2. Особливості організації банківської діяльності в ісламських країнах.

Семінарське заняття № 2: Банківські системи провідних зарубіжних країн

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Банківська система у Франції.
2. Банківська система у Німеччині.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

При вивченні першого та другого питання необхідно структурно охарактеризувати банківську систему Франції та надати пояснення щодо функціонування окремих елементів. Структурно охарактеризувати банківську систему Німеччини та надати пояснення щодо функціонування окремих елементів.

Додаткові питання:

1. Центральний банк Франції.
2. Структура комерційних німецьких банків.

Теми рефератів:

1. Історичний аспект розвитку банківської системи.
2. Відомство з нагляду за кредитною справою як основний наглядовий орган у банківській системі Німеччини.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>

2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с

3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.

4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Тема № 7. Світова банківська система та Україна

Семінарське заняття № 1: Світова банківська система та Україна

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Створення та особливості функціонування міжбанківських об'єднань.
2. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно структурно охарактеризувати діяльність міжбанківських об'єднань. Визначити механізм створення міжбанківських об'єднань.

Розглядаючи друге питання потрібно надати характеристику діяльності банків у міжнародних фінансових центрах.

Додаткові питання:

1. Види об'єднань у банківській діяльності. Міжбанківські об'єднання.
2. Розвиток міжнародного банківського бізнесу в умовах глобалізації: злиття та поглинання.

Теми рефератів:

1. Конкурентоспроможність банківської системи України в глобалізаційному просторі.
2. Особливості взаємодії банківської системи України з міжнародними фінансовими організаціями.

3. Злиття та поглинання в банківській сфері.

Семінарське заняття № 2: Світова банківська система та Україна

Навчальна мета заняття: освоєння, поглиблення та розширення знань відповідно до тематики заняття та питань, що запропоновані до розгляду на семінарському занятті і рекомендованих до вивчення під час самостійної підготовки, підготовки цільових виступів та рефератів.

Кількість годин:

денна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Іноземний капітал у банківській системі.
2. Взаємодія національної банківської системи з міжнародними фінансовими організаціями.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми: В ході проведення семінарського заняття студенти мають засвоїти наступні питання теми.

Вивчаючи перше питання необхідно надати думку щодо значення залучення іноземного капіталу у банківську систему. Оцінити позитивні та негативні риси.

Розглядаючи друге питання потрібно охарактеризувати взаємодію національної банківської системи з міжнародними фінансовими організаціями.

Додаткові питання:

1. Вплив іноземного капіталу на банківську систему України
2. Іноземні банки на фінансових ринках країн Центрально-Східної Європи.

Теми рефератів:

1. Іноземний капітал на ринку банківських послуг України: переваги та недоліки.
2. Інформаційні системи банку та напрями їх удосконалення.
3. Напрямки інноваційної діяльності у банківській сфері.

Література:

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фінанс. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>
2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с
3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); за ред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.

4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

3. Рекомендована література

Основна

1. Банківське право : навч. посіб. О.О. Бригінець, А.В. Гарбінська-Руденка, Т.В. Субіна; за заг. ред. Т.О. Мацелик; Ун-т держ. фіскал. служби України.- Ірпінь : УДФСУ, 2021. 222 с. // [Електронний ресурс] URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=d8081cb1d49cc8613ac3477251d25d87>

2. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с

3. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посіб. / (С.А. Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська); заред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.

4. Фінансове право : підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; за заг. ред. О.П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 391 с. // URL: <https://lib.univd.edu.ua/elcat/alog?tab=f258003477cf53230c46ce077f38c4de>

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. за № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. – Ст. 141. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Бюджетний кодекс України // Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. – Стор. 9. – Ст. 20-47. [Електронний ресурс] – URL: <https://data.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року // Відомості Верховної Ради України від 08.04.2011 року. – 2011. – № 13, / № 13–14, № 15–16, № 17. – Стор. 556. – Ст. 112. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/stru#Stru>

4. Положення про Державну фіскальну службу України: Постанова КМУ від 21.05.2014 р. № 236. – Ст. 1507. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>

5. Про банки і банківську діяльність: закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

6. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292. [Електронний ресурс] – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/448/96-vp>

7. Про Державний бюджет України на 2023 рік: закон України від 03.11.2022 р. № 2710-IX. 2022. [Електронний ресурс] - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>

8. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

Додаткова

1. Зверяков М. І., Коваленко В. В., Сергєєва О. С. Управління фінансовою стійкістю банків : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 520 с.

2. Катан Л. І., Демчук Н. І., Бабенко-Левада В. Г., Журавльова Т. О. Банківська система : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2017, 444 с.

3. Коробцова Д.В. Достатність бюджетного фінансування загальносуспільних потреб. Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляд у майбутнє (1994–2019 рр.): зб. тез доп. на міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя створення ун-ту (м. Харків, 22 листоп. 2019 р.). Харків, 2019. С. 244-246. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f8d2e3d5-722a-4cb6-adb0-56912d1a82c6/content>

4. Коробцова Д.В. Загальні принципи банківської діяльності як основа побудови банківського законодавства. Збірник міжнарод. наук.-практ. конф. «Теорія та практика адаптації банківського законодавства України до вимог ЄС». (м. Київ, 3 листопада 2017 р.). URL: <http://www.earj.org/wp-content/uploads/2018/09/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%D1%97-%D0%9A%D0%9D%D0%A3-%D0%9D%D0%91%D0%A3-EARJ-7.10.2017.pdf#page=60>

5. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З.С. Банківська система : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2017. 400 с.

6. Тридід О.М., Самородов Б.В., Вядрова І.М. та ін. Банківська система: підручник. Львів : «Новий Світ - 2000», 2020, – 536 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Інституційний Репозитарій Харківського національного університету внутрішніх справ [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>

2. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.president.gov.ua/ru>

3. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: www.rada.gov.ua

4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]:

офіційний сайт – URL: <http://www.minfin.gov.ua>

6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

7. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <http://www.bank.gov.ua>

8. Офіційний сайт Світового банку. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://www.worldbank.org/>

9. Офіційний сайт Державної податкової служби України. [Електронний ресурс]: офіційний сайт – URL: <https://tax.gov.ua/>